ГЭМТ ХЭРЭГ ЗӨРЧЛӨӨС УРЬДЧИЛАН СЭРГИЙЛЭХ НЬ

D.Urantsetseg@must.edu.mn

ГЭМТ ХЭРЭГ ЯАГААД СУУРИН ИРГЭНШИЛД ИЛҮҮ ГАРДАГ ВЭ?

Эрх зүйн зөрчил-хууль дүрэм журмыг зөрчсөн нийгэмд хор аюултай, хууль зүйн хариуцлага хүлээлгэх шаардлагатай гэм буруутай үйлдэл, эс үйлдэл

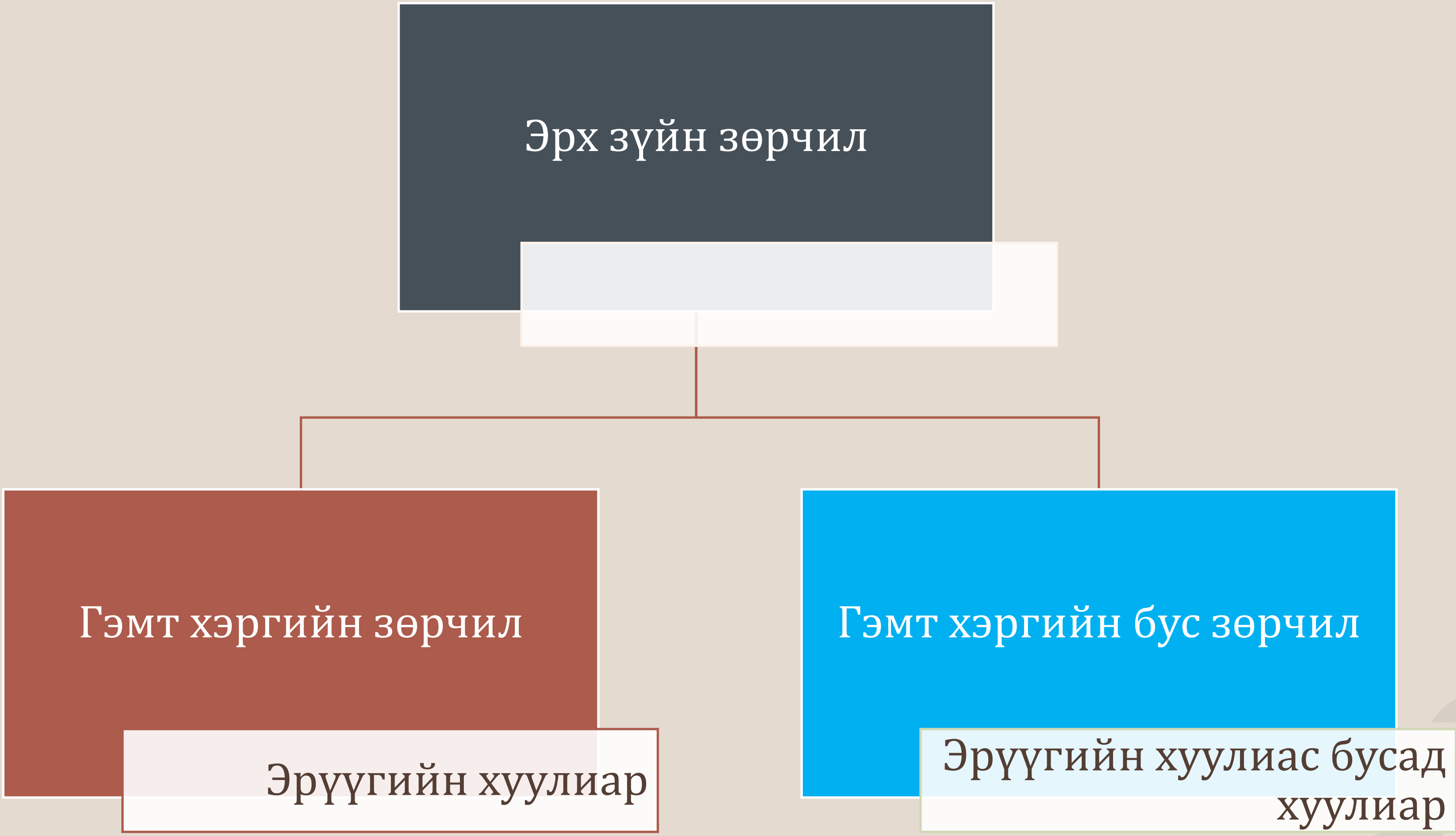

Тайлбар мэдээлэл

Эд хөрөнгийн- Бусдын эд хөрөнгөнд бага бус, үлэмж их, онц их хэмжээтэй хохирол учруулах

Эдийн бус-Хүний нэр төр, алдар хүнд, эрх, эрх чөлөө, байгуулпагын хэвийн үйл ажиллагаа, нийгмийн хэв журам, амгалан тайван байдал, эрх зүйн журамд хохирол учруулах

ДААЛГАВАР АЖИЛЛАХ.

Ялгаатай, болон онцлог шинжийг диаграммаар илэрхийлэх

Сурах бичиг 82-83 хуудас

Гэмт хэрэг

Онцлог шинж............

Гэмт хэргийн бус

Онцлог шинж ....

ГЭМТ ХЭРГИЙН ЯЛЫН ТӨРЛҮҮД

1.1.торгох ял

1.2.нийтэд тустай ажил хийлгэх ял

1.3.зорчих эрхийг хязгаарлах ял

1.4.хорих ял

1.5.эрх хасах ял

Гэм хор

- Хохирол-Шууд учирсан үр дагавар
- Хор уршиг

  Хохирлын улмаас усирсан үр дагавар

Гэм хорыг арилгах арга зам

Эд хөрөнгөд	• Гэм хор учруулахаас өмнө байсан байдалд нь сэргээж өгөхийг шаардах • Ижил нэр, төрөл, чанарын эд хөрөнгөөр сольж өгөхийг шаардах • Гэмтсэн эд хөрөнгийг засаж өгөхийг шаардах • Мөнгөөр нөхөн төлөхийг шаардах эрхтэй
Сэтгэл санаанд	• Сэтгэл санаанд учирсан хохирлоо мөнгөөр үнэлж нэхэмжлэх • Нэр төрд нь халдсан бол уучлалт гуйхыг шаардах • Хохирлоос шалтгаалан орлого, ашиг алдсан бол гаргуулах
Эрүүл мэндэд	• Хөдөлмөрийн чадвараа алдсанаас дутуу авсан цалин хөлс, түүнтэй адилтгах орлогоо нэхэмжлэх • Эрүүл мэндэд гэм хор учруулсантай холбогдон гарсан асарч сувилах, нэмэгдэл хоол өгөх, хиймэл эрхтэн хийлгэх, сувиллын газар сувилуулах зэрэг бий болсон хохирлыг гаргуулах
Амь насанд	• Оршуулгын зардал төлүүлэх • Нас барсан хохирогчийн асрамжид байсан хөдөлмөрийн чадваргүй хүн, хүүхэд, хохирогчийг нас барсны дараа төрсөн хүүхэд, нас барагчийн найман нас хүрээгүй хүүхэд, дүү, ачийг асран хүмүүжүүлж байгаа байнгын цалин хөлс орлогогүй эцэг, эх, нөхөр /эхнэр/-ийг тэжээн тэтгүүлэх

Цагдаагийн байгууллагад хандана

СЭЖИГТЭНЦАР

ГЭРЧ

ХОХИРОГЧ

ХОЛБОГДОГЧ

ӨМГӨӨЛЛИЙН ТУХАЙ ХУУЛЬ

1.Өндөр настан
2.Насанд хүрээгүй хүүхэд
3.Гадаадын иргэн
4.Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэн
5.Төлбөрийн чадваргүй иргэн

- Өмгөөлөгч Өмгөөлөгчдийн Холбооны гишүүн байна.
- Өмгөөлөгч туслахтай байж болно.
- Хуульчийн шалгалтад тэнцэж, энэ хуульд заасны дагуу өмгөөллийн үйл ажиллагаа эрхлэх эрх авсан гадаадын иргэн, харьяалалгүй хүн төрийн болон албаны нууцтай холбоотойгоос бусад асуудлаар өмгөөллийн үйл ажиллагаа эрхэлж болно.